

Geachte commissieleden,

Afgelopen zomer hebben wij, Extinction Rebellion (XR) Rotterdam, uitgebreid gereageerd op de concept havenvisie 2050. Nu ligt de definitieve visie ter bespreking. Wij gaan daar niet opnieuw op in. Zie voor onze reactie de bijlage. Wel willen we u vanavond het volgende ter overdenking geven.

Is het in 2050 uit te leggen aan iemand van 25 jaar, wat we wel, maar vooral niet gedaan hebben, toen ingrijpen in de klimaatcrisis nog mogelijk was? Niemand zal dan kunnen zeggen 'We wisten het niet' want het aantal hittegolven, bosbranden, extreme droogtes en overstromingen was al jarenlang alarmerend en eiste dagelijks slachtoffers.

Welke antwoorden kunnen we geven op vragen en verwijten waar de volgende generatie ongetwijfeld mee zal komen? Een paar voorbeelden:

Waarom zijn jullie zo nalatig geweest, terwijl wetenschappers voortdurend hebben gewaarschuwd en hebben aangedrongen op onmiddellijk ingrijpen? Waarom ging het bij verkiezingsdebatten nauwelijks over het klimaat? Waarom konden bedrijven ongehinderd fossiele brandstoffen blijven gebruiken en het oppervlaktewater vervuilen met forever chemicals als Pfas? Waarom faciliteerden jullie bedrijven met verhandelbare carbon credits en geldverslindende en risicovolle projecten voor CO₂-afvang en opslag? Waarom greep niemand in, terwijl de onomkeerbare kantelpunten als het afsterven van koraal en het smelten van ijskappen al zichtbaar waren? Waarom werd de enige maatregel die echt effect had kunnen hebben, de onmiddellijke drastische afbouw van broeikasgassen, niet dwingend opgelegd?

Had 2025 niet het jaar moeten zijn dat iedereen werd wakker geschud? Toen Trump opnieuw werd verkozen en hij klimaatpolitiek afschafte? Toen de gemiddelde temperatuurstijging maandenlang boven de 1,5 graad kwam en de klimaatdoelen voor 2030 onhaalbaar bleken? En de rijke industrielanden de aandacht verlegden naar 2040 en 2050 en de EU in navolging van de VS klimaatwetgeving afzwakte? Maar 2025 was ook het jaar dat het strak geleide China voor het eerst zijn broeikasgasuitstoot wist te stabiliseren.

Waarom, zo zal een vijftientigjarige Rotterdammer zich in 2050 afvragen, werden er jarenlang rapporten opgesteld, die vasthielden aan een failliet systeem van groei, Europese concurrentiekracht en strategische autonomie? En waarom koos uitgerekend Rotterdam, met zijn enorme CO₂ uitstoot ervoor fossiele bedrijven zo lang te blijven faciliteren? Had het niet allereerst de bevolking moeten beschermen en behoeden voor klimaatverandering? Zeker nadat in 2021 in Rotterdam de klimaatnoodtoestand was uitgeroepen? Waarom greep niemand in toen er nog kansen waren? Was het gebrek aan daadkracht? Belangenverstrengeling? Of angst voor ingrijpende maatregelen? Of gaf partijpolitiek, met een tijdsperiode van vier jaar, de doorslag?

Waren er dan geen partijen of bewegingen, vraagt de vijftientigjarige opnieuw, die waarschuwden en zich verzetten tegen dit korte termijn denken? Ja, die waren er zeker wel en die lieten ook vaak van zich horen. Maar zij waren niet opgewassen tegen de lobby van bedrijven en hun waarschuwingen werden overschaduwd door de op winst beluste korte termijnbelangen van fossiele bedrijven.

Hoe tragisch is het, dat het niet visie of daadkracht was, maar een eindeloze reeks, langdurige rechtszaken van klimaat- en milieuactivisten, die uiteindelijk voor een doorbraak hebben gezorgd. Maar niet nadat bepaalde kantelpunten al waren overschreden en miljoenen mensen met name in

het Globale Zuiden al het slachtoffer waren geworden.

Wij zullen niet langer een beroep op uw tijd doen, want er is haast geboden. Wij wensen u veel wijsheid bij de bespreking van deze havenvisie. De vijftwintigjarige in 2050, de pasgeborene van nu, doet een moreel beroep op u. Laat het lot van deze volgende generatie uw hart en denken bepalen.

Els Verplanke, XR Rotterdam